

[Indenrigsministeren.]

Poulsen og til en vis grad også hr. Sigsgaard synes, at det er en kende hensynsløst at fremsætte lovforslag, bag hvilke der ligger en omfattende betænkning, 8 dage efter offentliggørelsen, eller rettere at forlange en førstebehandling 8 dage efter fremsættelsen. Dertil vil jeg sige, at det var magtpåliggende for mig at få fremsat lovforslagene, således at den offentlige debat, kommunallovskommissionen har indledt for år siden omkring sit arbejde, kunne fortsætte i den kommende sommer, ligesom jeg fandt, at det også havde betydning at få nedsat et udvalg, som i større eller mindre omfang kan gå i gang med at kulegrave problemerne eller i hvert fald rejse de spørgsmål, som man mener bør gøres til genstand for undersøgelse, inden man kan tage sit definitive standpunkt. Det er baggrunden for, at lovforslagene er fremsat nu og altså er kommet til en foreløbig førstebehandling.

Hr. Ove Hansen nævnte byrdefordelingsproblemet og skattegrundlagets ændring kommunerne imellem og kommuner og stat imellem. Det er jo et meget væsentligt spørgsmål, som må søges løst samtidig med, at vi får gennemført disse to lovforslag.

Det er blevet fremhævet, at fremgangsmåden har været forkert. Det var vist navnlig hr. Sigsgaard, der gjorde gældende, at man burde have søgt spørgsmålet om byrdefordelingen mellem stat og kommuner og det beskatningsmæssige grundlag løst, før man gik i gang med kommunestrukturen og med kommunernes styrelse. Jeg er ikke enig heri. Jeg tror simpelt hen, den valgte fremgangsmåde er den principielt rigtigste. Man måtte i store træk have kommuneinddelingen fastlagt — herunder forholdet mellem amt og købstad og herunder problemet om, hvor store sognekommunerne skal være — før man med virkeligt udbytte kan diskutere, hvilke opgaver der kan overflyttes fra staten til kommunerne, og hvilket skattegrundlag det herefter er nødvendigt at give kommunerne, for at de kan løse problemerne. Jeg tror altså, at fremgangsmåden er rigtig.

Hr. Ove Hansen nævnte, at hvis folketinget accepterer tanken om en kommunalreformkommission med folketinget repræsenteret deri, bør antallet være 5 folketingsmænd. Deri er jeg enig.

Hr. Ove Hansen nævnte dernæst spørgsmålet om tilsynsmyndigheden, og jeg vil gerne understrege, at det forslag, der foreligger, jo betyder en begrænsning af de hidtidige tilsynsmyndigheders beføjelser over for kommunerne, specielt hvor det drejer sig om sognekommunerne; men jeg er særdeles villig til i det kommende udvalg at diskutere en videre udvidelse af kommunernes ret til selvbestemmelse — altså en yderligere begrænsning af tilsynsmyndighedernes beføjelser.

Hr. Jacob Sørensen dvælede ved det spørgsmål, som jo er det kontroversielle, spørgsmålet om forstadskommunerne, og sagde: det bliver svært at overbevise forstadskommunerne om fordelene ved at indgå under centralkommunen, og han rejste det spørgsmål: hvor store administrative enheder bør vi tilstræbe? Nu vil jeg gerne sige, at jeg er en lille smule bange for, at man, når man stiller problemet op på den måde, i sin argumentation får slagside til fordel for forstadskommunen. Jeg ser sådan på det, at centralkommunen har vel også en eksistensberettigelse. Centralkommunens og forstadskommunernes interesser kan meget vel tørne sammen, men centralkommunen må have den samme berettigelse til at fremme sine interesser, som forstadskommunerne har. Det kan ikke være sådan, at centralkommunen efterhånden må aflevere til forstadskommunerne alle betalingsdygtige skatteydere — det går simpelt hen ikke. Centralkommunens interesser må afvejes meget nøje over for forstadskommunernes; og jeg vil gerne føje én ting til: det må nu engang principielt være mindre heldigt, at ét bysamfund har mere end én administration — hvordan man end vil vurdere det. Hvis der er flere, jeg havde nær sagt „centrummer“ i et sådant bysamfund, bliver en harmonisk udvikling af bysamfundet under alle omstændigheder vanskeliggjort. Det er muligt, at man mellem forstadskommuner og centralkommune kan skabe et samarbejde, der kan løse de problemer, som i det samlede bysamfunds interesse skal løses; men jeg tvivler derpå. Det forekommer mig, at mange erfaringer, vi har gjort — måske ikke mindst i hovedstadsområdet — taler imod at tro for meget på, at man ad frivillighedens vej alene kan nå de mål, bysamfundet må forlange realiseret.